

Nieuwsbrief 2-3, december 2011

1. Punten van zorg
Meldpunt Vreemdelingendetentie
2. Zinvol boeien en gedwongen afwezig
Rechtspraak
3. Was het de wapenstok of zachte dwang?
In het nieuws
4. Amnesty en het IOM komen met rapport over vreemdelingendetentie
Publicaties
5. Onzekerheid en angst
In de politiek
6. CPT op bezoek
Internationaal perspectief

Meldpunt Vreemdelingendetentie

verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Heeft u een klacht? Bel dan naar **030-2990222**, vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776** of vul het klachten formulier in op onze [website](#)

1. Punten van zorg

Meldpunt Vreemdelingendetentie

Sinds de oprichting van het Meldpunt zijn er in totaal 138 meldingen binnen gekomen, bestaande uit 223 klachten.

Top 5

De meeste klachten die zijn binnengekomen betreffen medische problemen en toegang tot de zorg. Hierover zijn namelijk 46 klachten binnen gekomen. Over het contact met de buitenwereld zijn er 21 klachten binnen gekomen. Op de derde plaats staat de bejegening van de gedetineerden met 18 klachten. Op de vierde plaats staan de klachten over de plaatsing in de isoleercel. Hier zijn 13 klachten over binnengekomen. De vijfde plaats is voor het gebruik van geweld. Daar zijn 11 klachten over binnengekomen.

Medische zorg laat nog steeds te wensen over

De afgelopen maanden zijn er dus weer veel klachten binnen gekomen over de medische zorg in de detentiecentra. Vooral het niet of te laat verstrekken van medicijnen en de toegang tot de zorg blijft een groot probleem. Een van de klachten die bij ons binnen kwam was afkomstig van een man uit detentiecentrum Rotterdam, welke 5 maanden lang heeft moeten klagen over pijn bij zijn nieren. Uiteindelijk heeft de noodzakelijke operatie na langdurig aandringen op 1 november plaatsgevonden.

Ook de tandheelkundige zorg blijkt een hekel punt te zijn voor veel ingeslotenen. De mogelijke behandelingen zijn uiterst beperkt, waardoor de gedetineerde vreemdeling nogal eens voor de keuze 'trekken of ermee doorlopen' komt te staan.

De isoleercel blijft populair

Verder komen er veelvuldig klachten bij het Meldpunt binnen over de plaatsing van vreemdelingen in afzonderings- of isoleercellen. Dit gebeurt bijvoorbeeld als straf op verbaal of fysiek geweld, maar de cellen worden ook ingezet bij bijvoorbeeld hongerstakingen of suïcidegevaar. Het is geen uitzondering dat een gedetineerde vreemdeling na een incident voor de volle twee weken in de isolatiecel verdwijnt. De persoon zit dan 23 uur per dag in een kale, prikkelarme ruimte, waarbij de ramen van matglas zijn. De geïsoleerde wordt bovendien verplicht om 'scheurkleding' te dragen, zodat hij zichzelf niets kan aandoen.

Juist omdat veel mensen in vreemdelingenbewaring onder grote spanning staan vanwege de duur van hun detentie en omdat zij niet goed begrijpen waarom zij vast zitten is het belangrijk om slechts in hoge uitzondering naar dit zware middel te grijpen.

2. Zinvol boeien en gedwongen afwezig

Rechtspraak

Alleen boeien als het nodig is

Dat was de strekking van de uitspraak van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) met betrekking tot het gebruik van handboeien bij vervoer. Deze zaak draaide om een vreemdeling die driemaal in korte tijd een noodzakelijk bezoek aan het ziekenhuis moest afleggen. De man moest geboeid door het ziekenhuis lopen terwijl zijn gedrag hier totaal geen aanleiding toe gaf. Hij voelde zich hierdoor vernederd en gecriminaliseerd. Door de directeur werd aangevoerd dat gedetineerden, onafhankelijk van de vraag of er sprake is van vluchtgevaar, bij transport altijd met een broekstof en/of handboeien worden vervoerd. De RSJ oordeelde echter dat er in elk individueel geval moet worden bezien of en waarom er toepassing moet worden gegeven aan de mogelijkheid tot het gebruik van handboeien.

Beroepscommissie RSJ, 21 november 2011, 11/1555/GA

Verplicht afwezig bij klachtbehandeling

De RSJ heeft onlangs ook een verzoek afgewezen om een zaak voor de beroepscommissie te behandelen buiten een detentiecentrum. De vreemdeling die in beroep was gegaan bij de RSJ was inmiddels vrijgelaten, maar omdat hij geen papieren heeft, is het voor hem niet mogelijk om het detentiecentrum binnen te komen. De Raad heeft kenbaar gemaakt dat de gemachtigde van de vreemdeling het beroep kan toelichten en dat de zaak eventueel tijdelijk kan worden geschorst zodat deze contact kan opnemen met de vreemdeling, maar dat de zaak niet behandeld zal worden buiten het detentiecentrum.

3. Was het de wapenstok of zachte dwang?

In het nieuws

Vreedzame actie met grote gevolgen

In detentiecentrum Rotterdam hebben dit najaar ruim veertig gedetineerden deel genomen aan een zitactie. De vreemdelingen wilden met deze actie aandacht vragen voor de uitzichtloze situatie waarin zij verkeren, het strenge gevangenisregime en weigerden aan het eind van het dagprogramma terug te keren naar hun cel. Het interne bijstandsteam van het centrum heeft middels de wapenstok een einde gemaakt aan deze vreedzame actie. Hoewel het ministerie erkent dat het een vreedzame actie betrof is aan verschillende betrokkenen de disciplinaire straf van twee weken in de isolatiecel opgelegd. In het verdiepingkatern van het dagblad Trouw is verslag gedaan.

[Lees hier het hele artikel](#)

Onzekerheid en angst

Na deze vreedzame actie hebben de vreemdelingen die in Rotterdam verbleven gezamenlijk een brief geschreven waarmee ze breed aandacht wilden vragen voor de situatie waarin zij verkeren. Gevoelens van angst en onzekerheid nemen een grote plaats in deze brief in. De grens van maximaal 18 maanden staat vast, maar hoe lang de detentie precies gaat duren weten de vreemdelingen niet. Het Meldpunt heeft gehoor gegeven aan het verzoek om deze brief te verspreiden en verschillende Kamerleden benadert met de brief.

[Lees hier de hele brief](#)

De SP heeft geschokt gereageerd en noemt de situatie in vreemdelingenbewaring onhoudbaar en is, naar aanleiding van deze brief een handtekeningenactie begonnen.

[Zet hier uw handtekening](#)

“Zodat je niet meer naar België zou terugkomen”

Het Belgische project ‘Getting The Voice Out’ verzamelt getuigenissen van mensen die vastgehouden worden in gesloten centra. Het doel van het project is de buitenwereld laten weten hoe het leven er binnen uitziet. De verhalen nemen je dan ook mee in de geïsoleerde wereld van hongerstakingen, geweld en isoleercellen, maar bovenal die van een voortslepende onzekerheid.

[Lees hier alle getuigenissen](#)

Een kijkje in Kamp Zeist

In Suprising Europe Magazine (deel 6) zijn beelden te zien vanuit detentiecentrum Zeist. De uitzending laat mensen zien die hun wanhoop en verontwaardiging delen over het feit dat zij in deze setting ingesloten zitten. [Bekijk hier de uitzending](#)

Zembla maakt uitzending over vreemdelingenbewaring

Op vrijdagavond 20 januari 2012 om 21.20 uur zal het VARA-programma Zembla een hele uitzending besteden aan vreemdelingenbewaring. Kijken dus!

4. Onzekerheid en angst

In de politiek

Geen kinderen in vreemdelingenbewaring

Op 29 november 2011 hebben de organisaties verenigd in de Coalitie 'kinderen horen niet in vreemdelingenbewaring' minister Leers en zijn Europese collega's in een brief opgeroepen vreemdelingendetentie van kinderen geheel te beëindigen. Zij roepen alle

lidstaten van de Europese Unie op om gebruik te maken van alternatieven voor het opsluiten van kinderen. Er zou moeten worden geïnvesteerd in kindvriendelijke accommodaties en faciliteiten. De organisaties pleiten voor een geheel verbod op vreemdelingenbewaring van kinderen. In Nederland zijn de juridische mogelijkheden om kinderen in bewaring te plaatsen beperkt. Toch heeft de Raad van State heeft onlangs bepaald dat kinderen nog wel tot twee maanden in grensbewaring kunnen worden gezet met het oog op het belang van effectieve grensbewaking. Uit onderzoeken blijkt dat detentie ernstige gevolgen heeft voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid van kinderen. Daarnaast heeft het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in recente jurisprudentie detentie van asielzoekerskinderen in strijd met art. 3 en 5 van het EVRM bevonden.

[Lees hier de hele brief](#)

[Lees hier de uitspraak van de Raad van State](#)

5. Amnesty en het IOM komen met rapportage over vreemdelingendetentie

Publicaties

Vreemdelingendetentie: het kan en moet anders

Onlangs is er een rapport verschenen van Amnesty International over de alternatieven voor vreemdelingendetentie. Hierin worden alternatieven voor vreemdelingendetentie besproken en wordt er onderzocht hoe vreemdelingendetentie in andere landen wordt toegepast. Uit dit onderzoek komt naar voren dat Nederland in veel opzichten kan leren van het beleid en de ontwikkelingen in het buitenland. Minister voor Immigratie en Asiel Gerd Leers heeft toegezegd dat hij voor de kerst met een notitie komt over alternatieven voor vreemdelingendetentie.

[Lees hier het volledige rapport](#)

Vreemdelingendetentie en terugkeerbereidheid

Het IOM heeft onderzocht wat de uitwerking is van vreemdelingendetentie op de terugkeerbereidheid van vreemdelingen. In dit onderzoek komt naar voren dat vreemdelingendetentie nauwelijks bijdraagt aan de terugkeerbereidheid van de vreemdelingen.

[Lees hier het hele rapport](#)

6. CPT op bezoek

Internationaal perspectief

CPT op bezoek

Onlangs is de Commissie voor de Preventie van Marteling en Onmenselijke behandeling (CPT) op bezoek geweest in Nederland. Tijdens dit bezoek heeft het CPT onder meer onderzoek gedaan naar de behandeling van gedetineerde "illegale" vreemdelingen. Daarnaast heeft het CPT voor het eerst onderzoek gedaan naar de zogenaamde VRIS-gevangen ('vreemdelingen in het strafrecht', veroordeelde vreemdelingen die uitzetting afwachten) en de bijbehorende uitzettingsprocedures. Hiervoor heeft het CPT een bezoek gebracht aan de detentiecentra in Rotterdam en op Schiphol-Oost. Over ongeveer een half jaar verschijnt het rapport van het CPT. Het

Meldpunt Vreemdelingendetentie ziet het rapport met veel belangstelling tegemoet.

**Het Meldpunt Vreemdelingendetentie wordt mede mogelijk gemaakt door:
Kerk in Actie, kfHein fonds, Stichting het R.C. Maagdenhuis en Zusters van de
Soc van JMJ.**

www.meldpuntvreemdelingendetentie.nl | 030-2990222 | vanuit detentie: 0800-3388776
Stichting LOS - Meldpuntvreemdelingendetentie

meldpunt
vreemdelingendetentie